

Haustfundur Kvasis 2007 – Egilsstöðum dagana 16.-17. október 2007

Þriðjudagur 16. okt. 2007

Þema: Netháskóli

1. Setning

Stefanía setti ráðstefnuna og kynnti til sögunnar Arnór Guðmundsson, fulltrúa frá menntamálaráðuneytinu, sem kynnti verkefnið um netháskólann.

2. Ávarp

Arnór Guðmundsson kynnti þá forvinnu sem framkvæmd hefur verið um netháskóla og fjarkennslu, með það að markmiði m.a. að auka þjónustuna við landsbyggðina. Um er að ræða verkefni um samstarfsnet háskólanna og símenntunarmiðstöðvanna.

Hann sagði fólk tilbúið að fara nýjar leiðir og hugsa ákveðna hluti upp á nýtt. Á síðasta ári fól menntamálaráðnefnið Rannsóknarstofnun Háskólans á Akureyri að vinna úttekt á fjarnámi héraðs og erlendis og Guðrún Rósa Þórsteinsdóttir kynnti niðurstöður á ráðstefnunni.

Arnór þakkaði Kvasi fyrir þá samþykkt á vörfundum að fara þess á leit við Þekkingarnet Austurlands að leiða þessa vinnu m.a. í nafni Kvasis.

Arnór telur mikilvægt að símenntunarmiðstöðvarnar komi sér saman um ákveðnar hugmyndir um netháskólanám. Ástæða þess að Þekkingarnetið leiðir þessa vinnu er m.a. vegna þess að ÞNA fékk styrk til að setja upp vefsíðu um netháskólanám. Þetta er því miðlægur grunnur um háskólanám á Íslandi (verður svo og um háskólanám erlendis.)

Samruni í háskólaumhverfinu á Íslandi á að geta auðveldað allt framboð á háskólanámi, sem og frekari þróun á framboði og þjónustu á háskólanámi á landsbyggðinni. Arnór gat þess að netháskólar hefðu hingað til verið hugsaðir út frá fjarkennslu og það væri sú hugsun sem unnið væri með enn.

Í framhaldinu fór Stefanía nokkrum orðum um það umhverfi sem símenntunarmiðstöðvarnar vinna í varðandi háskólanám.

Hún varpaði fram þeirri spurningu hvort netháskólinn gæti nýtt sér þau fjarskipti, það samstarf og þá sérfræðipækkingu sem er að finna á meðal starfsfólks símenntunarmiðstöðvanna og myndi ekki síður nýtast þeim sem sækja þjónustu til símenntunarmiðstöðvanna.

3. Viðurkenning háskóla, ný viðmið

-Hellen Gunnarsdóttir, vísinda og háskóladeild
Menntamálaráðuneytisins-

Lög um háskóla tóku gildi 2006, en endurskoðuð voru lög frá árinu 1996. Í nýsettum lögum varð breyting varðandi einkarekna og ríkisrekna skóla, þ.e. fylgt eftir sömu þróun og er í Evrópu um þessi mál. Hellen fór gróflega yfir þá vinnu sem er og hefur verið unnin í menntamálaráðuneytinu. Skilgreiningar á háskólum og ólíku starfi þeirra er viðurkennt í þessum nýju lögum. Nú er í fyrsta skipti skilgreint hvað er í boði hjá hverjum háskóla og er það verk menntamálaráðherra að skipa starfshóp sem hefur þá vinnu á höndum. Háskólunum eru veittar viðurkenningar sem grundvallast á ákveðnum fræðasviðum og undirflokkum þeirra. Tilnefndir voru sérfræðingar í nefndir til að fara yfir umsóknir. Þessi nýju lög menntamálaráðuneytisins bera keim af því sem gengur og gerist hjá öðrum þjóðum. Menntamálaráðherrar hittast á tveggja ára fresti til að bera saman bækur sínar. Hellen fór nokkrum orðum um ECTS námseiningakerfið og hvernig allt mat á námi á Íslandi er nú metið eftir þessu kerfi, (komið í lagatexta). Ný lög ráðuneytisins veita háskólunum aukið sjálfstæði og það er aukin viðurkenning á sérsviði hvers háskóla. Með þessum nýju lögum verður gæðaeftirlit mun virkara.

Háskólar geta nú boðið fram sameiginlegar prófgráður. Hingað til hefur ekki verið heimild fyrir sameiginlegum prófgráðum. Nú er það orðið að raunveruleika, en hvernig útfærslunni er háttað verður að skoða frekar. Sameiginleg prófgráða þarf að vera skilgreind fyrirfram til að tryggja réttindi nemenda.

Menntamálaráðherra hefur gefið út formleg viðmið um æðri menntun og prófgráður (Qualification Framework). Þetta er gert til að

auðvelda einstaklingum að fara með nám sitt á milli skóla/landa og fá það metið. Þetta einfaldar um leið að staðsetja hvern og einn nema á þann stað sem hann er staddur í námi sínu hverju sinni. Viðurkenningarferillinn er eitt en gæðaviðmiðin annað. Þetta verk er í bið þar til vinnu um gæðaviðmið lýkur (2008)

Háskólakerfið: sjá mynd í glærum.

Í samningi menntamálaráðuneytisins og Háskóla Íslands (sem gerður er til þriggja ára og er árangurstengdur) er kveðið á um samstarf við allar símenntunarmiðstöðvar í landinu.

Í undirbúningi eru rammalög um opinbera háskóla en nú eru í gildi sérlög um KHÍ, HÍ og HA annars vegar og svo hina háskólana hins vegar. Nú er hugmynd að gera ein lög um opinbera háskóla. Tækifæri eru fólgin í að skoða tengsl símenntunarmiðstöðva við háskólana í gegnum þessi lög.

4. Þarfir nemenda og hlutverk símenntunarmiðstöðva.

-Emil Björnsson, ÞNA-

Emil kynnti starfsemi símenntunarmiðstöðvanna og lagði á það áherslu að það væri fyrst og fremst einstaklingurinn sem þar nemur, þarfir hans og námsleg framganga sem skipti höfuðmáli m.t.t. þjónustu símenntunarmiðstöðvanna.

Sjá glærur!

Háskóli í heimabyggð

-Skúli Skúlason rektor Háskólans á Hólum-

Skúli kom inn á að áður hefði verið talað um mikilvægi háskólastarfs en nú værum við komin á framkvæmdasviðið. Háskóli í heimabyggð tengir hann við sérstöðu svæðisins og eykur þar með þekkingarstig þess samfélags þar sem háskólinn er. Það eflir nýsköpun og frumkvöðlaanda í öllu atvinnulífi og menningu samfélagsins þar sem háskólinn hefur hreiðrað um sig. Skúli skipti háskólum, annars vegar í almenna háskóla eins og HÍ og HA og hins vegar sérhæfða háskóla eins og t.a.m. á Hólum. Háskólinn á Hólum hefur valið landbúnaðinn á Íslandi sem verkefni til að sérhæfa sig í með öðrum greinum, þ.e. ferðaþjónusta o.fl. Háskóli í heimabyggð á að byggja á þeirri sérstöðu sem svæðið býður uppá.

Samtök fræðslu- og simeintunarmíðstöðva á landsbyggðinni.

Á Hólum er löng saga mennta og menningar og sérhæfing í mikilvægum greinum (hestafræði og fleira). Háskólinn á Hólum gerir ráð fyrir enn meiri sérhæfingu á næstu fimm árum.

Sjá upptalningu á glærum frá Skúla.....

Þekkingarsamfélagið á Hólum skapar allt að 80 störf á ári þannig að það er ljóst að háskóli í heimabyggð skapar fleiri störf og vöxtur svæða, eins og á Hólum er jákvæður fyrir byggðarlög og/eða lítil sveitarfélög. Skúli kom inn á það sjálfstæði og frelsi sem háskólar í heimabyggð verða að fá að hafa, sem og það að háskóli er ekki gróðrastofnun heldur þurfa þeir á fjárhagslegum bakhjörllum að halda.

5. Mismunandi leiðir í þróun netháskóla

-Guðrún Rósa Þórsteinsdóttir-

Sjá glæsur, endurtekning frá því í menntamálaráðuneyti sl. vor.

Svíþjóð: 14 rannsóknarháskólar

22 kennsluháskólar

Í Svíþjóð á nú að leggja niður yfirbygginguna um netháskólann en vefsíðan og sjálf hugmyndafræðin heldur áfram en verður vistað hjá hverjum og einum háskóla sem er með í verkefninu. Sjá upplýsingar á vefsíðu: www.netuniversitet.se

Skotland: Áralöng reynsla á háskólanámi og mikill fjöldi nema við skólana.

Kanada: Engin ein heildarstefna.

Frakkland: Ólíkast hinum og þá okkar háskólakerfi. Lagt meiri áhersla á tækni á kostnað kennslufræði.

6. Vefsíða (demó) fyrir samstarfsnet um dreifinám á háskólastigi.

Sigurbjörg Jóhannesdóttir Menntanet ehf.

Markmið vefsíðunnar. Vefsíða kynnt, farið yfir kosti og galla.

Sjá glæsur...

7. Vinnufundur

❖ Hópur 1: Háskólahópur, samræmt mat og samstarf / Þróun staðbundins háskólanáms og netháskóli.

❖ Hópur 2: Tæknileg samræming námsumhverfis / kennslufræði dreifnáms

8. Kynning hópa

Hópur 1. Hópstjórar kynntu niðurstöður en þeir voru Guðrún Rósa Þórsteinsdóttir og Ívar Jónsson
Hópur 2. Hópstjórar kynntu niðurstöður en þeir voru Sigurbjörg Jóhannesdóttir og Óli Halldórsson.

Vantar niðurstöður úr hópastarfi – Stefanía ætlaði að senda!

Miðvikudagur 17. okt. 2007

Haustfundur Kvasis

Mætt voru: – Guðjónína Sæmundsdóttir og Ingibjörg Þ. Ólafsdóttir frá Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum, Inga Dóra Halldórsdóttir og Svava Björg Svavarsdóttir frá Símenntunarmiðstöð Vesturlands, Smári Haraldsson frá Fræðslumiðstöð Vestfjarða, Bryndís Þráinsdóttir frá Farskólanum á Norðurlandi vestra, Soffía Gísladóttir, Erla Björg Guðmundsdóttir og Valgeir Blöndal Magnússon frá Símei-símenntunarmiðstöð Eyjafjarðar, Óli Halldórsson, Helena Eydís Ingólfssdóttir, Guðrún Brynjarsdóttir og Erla Dögg Ásgeirsdóttir frá Þekkingarsetri Þingeyinga, Stefanía Kristinsdóttir, Emil Björnsson, Laufey Eiríksdóttir frá Þekkingarneti Austurlands, Ásmundur Sverrir Pálsson og Steinunn Ósk Kolbeinsdóttir frá Fræðsluneti Suðurlands, Valgerður Guðjónsdóttir frá Visku-fræðslu og símenntunarmiðstöð Vestmannaeyja.

Ásmundur setti fund kl. 9.10 í húsnæði Þekkingarnets Austurlands.

1. Starfsnefndaskil

Leikn - Smári Haraldsson –

Annar aðalfundur Leiknar var haldinn föstudaginn 25. maí 2007. Á þeim fundi var stjórnarkjör og voru eftirtalin kosin í stjórn. Þau skiptu síðan með sér verkum á fyrsta fundi.

Smári Haraldsson (Frmst) var kjörinn formaður á aðalfundinum. Hulda Ólafsdóttir (Mímir – símenntun, varaformaður), Guðjónína Sæmundsdóttir (MSS, gjaldkeri), Ingibjörg Elsa Guðmundsdóttir (Fræðslumiðstöð atvinnulífsins, ritari) og Hildur Elín Vignir (ÍÐAN fræðslusetur, meðstjórnandi).

Varafulltrúar í stjórn voru kjörin Björg Árnadóttir (Námsflokkar Reykjavíkur) og Emil Björnsson (PNA).

Samtök fræðslu- og símenntunarmiðstöðva á landsbyggðinni.

Fyrir aðalfundinn gengu Fræðslunet Suðurlands og Námsflokkar Hafnarfjarðar í samtökin.

Að Leikn standa þá 18 aðilar. Þeir eru:

Farskólinn - miðstöð símenntunar á Norðurlandi vestra
Fjölmennt, fullorðinsfræðsla fatlaðra
Framvegis, miðstöð um símenntun
Fræðslu- og símenntunarmiðstöðin Viska
Fræðslumiðstöð atvinnulífsins
Fræðslumiðstöð Vestfjarða
Fræðslumiðstöð Þingeyinga
Fræðslunet Austurlands
Fræðslunet Suðurlands ses.
Fræðslusetur iðnaðarins
Kvöldskóli Kópavogs
Menntasmiðjan á Akureyri
Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum
Mímir-símenntun
Námsflokkar Hafnarfjarðar
Námsflokkar Reykjavíkur
Símenntunarmiðstöð Eyjafjarðar
Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi

Fræðslusambandið Símennt var einn stofnaðila, en hefur nú verið lagt niður.

Stjórnin hélt 6 bókaða fundi milli aðalfunda 2006 og 2007 og hefur haldið 2 bókaða fundi frá aðalfundinum.

Með breytingum á starfsemi Menntar féll niður þjónusta Menntar við Leikn. Þess vegna var ákveðið að sá aðili sem formaður kæmi frá tæki að sér að sjá um daglegan rekstur og heimasíðu Leiknar. Anna Guðrún Edvardsdóttir verkefnisstjóri hjá Fræðslumiðstöð Vestfjarða hefur það hlutverk á höndum. Netfangið hjá Önnu er anna@frmst.is

Heimasíða Leiknar var áður hjá Mennt, en með áðurnefndum breytingum varð að endurhanna hana og færa. Var fyrirtækið Snerpa ehf á Ísafirði fengið til verksins og hefur nú lokið hönnun heimasíðunnar. Slóðin er leikn.is.

Af erlendum samskiptum hefur Leikn aðallega einbeitt sér að samstarfi með norrænum systursamtökum og samtökum í Eystrasaltsríkjunum, sem vinna með norrænu samtökunum. Þá er Leikn orðin aðili að Evrópsku fullorðinsfræðslusamtökunum (EAEA) en hefur aðallega látið norrænu aðilunum eftir að vera okkar fulltrúar á þeim vettvangi. Leikn hefur ekki gerst aðili að Alheimssamtökunum (ICEA).

Samtök fræðslu- og símenntunarmiðstöðva á landsbyggðinni.

Í nóvember n.k. er fyrirhugað að haldinn verði félagsfundur Leiknar í tengslum við ráðstefnu í samvinnu við NVL á Íslandi og Mími – símenntun. Verður fundurinn og ráðstefnan væntanlega haldin í Norræna húsinu í Reykjavík. Er vonast til þess að félagsfundurinn og ráðstefnan verði upphafið að meiri innra starfi samtakanna, en á fyrstu starfsárum hefur aðaláhersla verið lögð á að byggja upp innviðina og á erlend samskipti.

❖ **Menntabré - Smári Haraldsson**

Stjórn Menntabréar hefur ekki enn haldið formlegan fund, fundir þar haldnir óformlega þegar Erlendur Steinar, Grettir og Smári eru á sama stað. Grettir heldur utan um menntabréuna fyrir símenntunarmiðstöðvarnar. Menntabréuin var uppfærð í fyrra og var það þungt verkefni og gekk ekki sem skyldi. Nú á brúin að vera komin í samt lag en spurning hvort þörf sé á að stækka hana. Smári sagði að farið yrði í þá vinnu á næstunni. Reikningur er á leiðinni, upp á 600 þúsund krónur sem skiptist á stöðvarnar. Smári nefndi að hann ætti raunar ekki að vera í stjórn Menntabréar vegna þess að miðstöðin hans er afar lítið í fjarkennslu og notar brúna lítið. Nýr aðili í stjórn Menntabréar verður frá Þekkingarneti Austurlands.

Emil spurði hvers vegna RH-netið og FS-netið væri ekki sameinað.

www.menntabru.rhent.is

Staðið hefur til að halda námskeið í hvernig tengja á fundi inn á Menntabréunni, brýnt að koma því á. Einnig þarf að hafa einn aðila í hópnum til að vakta brúna þegar fundir standa yfir. Stefnt er að námskeiði í nóvember eftir að Vodafone hefur formlega tekið við FS-netinu.

Sjá fylgiskjal frá Smára

❖ **Skráningarkerfi FA - Jóhann Ingólfsson.**

Bryndís greindi frá stöðu mála fyrir hönd Jóhanns. Það hefur hvorki gengið né rekið í þessu máli og eru símenntunarmiðstöðvarnar orðnar heldur leiðar yfir þessum seinangangi, en þau kerfi sem eru í notkun eru orðin gömul, úrelt og seinvirk. Fundurinn er sammála um að senda ályktun um þetta efni.

Ályktunin hljóðar svo:

Haustrfundur Kvasis, samtaka fræðslu- og símenntunarmiðstöðva á landsbyggðinni, haldinn á Egilsstöðum, 17. október 2007 ályktar eftirfarandi:

Kvasir, samtök fræðslu- og símenntunarstöðva á landsbyggðinni, leggur áherslu á að vinnu við þróun skráningarkerfis fyrir fræðsluaðila í símenntun verði hraðað eins og kostur er. Skráningarkerfi símenntunarmiðstöðvanna á landsbyggðinni eru meira og minna að verða úrelt, eða hreinlega ekki til staðar. Símenntunarmiðstöðvarnar hafa haldið að sér höndum við að endurnýja skráningarkerfi sín þar sem beðið er eftir miðlægu skráningarkerfi á vegum FA. Ljóst er að símenntunarmiðstöðvarnar geta ekki beðið mikið lengur í óvissu um þessa hluti og óska því eftir því að vinnu við skráningarkerfið verði lokið og það tilbúið til notkunar í síðasta lagi 1. júní 2008.

Virðingarfyllt

f.h. Kvasis,

Óli Halldórsson (sign.)

Soffía Gísladóttir (sign.)

- ❖ **Starfshópur um menntun í ferðaþjónustu - Soffía Gísladóttir -** Starfshópur þessi hefur nú þegar gefið út eina námskrá og nú er að fara af stað vinna við aðra, lengri námskrá (100 stunda). Kemur þessi námskrá til með að heita Kennum ferðaþjónustu II. Menn voru almennt sammála um að hundrað stunda námskeið sé of langt. Betra væri að gera frekar tvö styttri námskeið. Erla er í stjórn þessa starfshóps fyrir hönd símenntunarmiðstöðvanna. Stefanía gat verkefnisins Hagvöxtur á heimaslóð sem vaxtasamningar hafa komið að og atvinnuþróunarfélögin einnig. Á Austurlandi hefur ágætlega tekist til að fá einyrkjana á þau námskeið og felst það fyrst og fremst í því að þeir einstaklingar eru heimsóttir. Inga Dóra gat þess að ferðaþjónustuklasi sem nefnist All Senses væri starfandi á Vesturlandi. Þessi hópur hefur mikinn áhuga á þessum námskrám og vill setja af stað ferðaþjónustunámskeið á

---

tveimur stöðum á Vesturlandi nú í vor. Menn voru annars sammála um að erfiðlega gengi að draga fólk á þessu námskeið.

❖ **Námskrágerð** - Bryndís, Helena, Laufey og Soffía.

Helena og Erla kynntu drög að námskrá sem símenntunarmiðstöðvarnar á Norðurlandi hafa unnið. Námsefnið kemur fyrst og fremst frá Farskólanum. Menn voru beðnir að skoða þessa námskrá og senda athugasemdir til Helenu. Ingibjörg Elsa í FA telur að ekki verði hægt að meta þessa námskrá eða gefa hana út í anda bláhvítu námskránnar vegna þess að efnið er ekki hægt að meta á framhaldsskólastigi. Ína gat þess að það ætti líklega eftir að breytast. Ingibjörg Elsa bauð hins vegar fram hönnunarvinnu á útliti námskránnar og menn eru sammála um að þiggja það. Upp úr þessu spannst umræða um námskrár almennt og hvernig þær skuli vinna, m.a. námskrá fyrir tölvunámskeið.

❖ **FS-netið, framtíð þess** – Sigurður Davíðsson-

Fs-netið var boðið út og gerðu 7 aðilar tilboð í það. Tilboði Vodafone (Fjarskipta) var tekið í víðnetið og tilboði Símans í Internetgáttina.

Sigurður var búinn að senda nánari upplýsingar á allar símenntunarmiðstöðvarnar í tölvupósti.

Ákveðið var að Sigurður myndi útbúa einblöðung til upplýsingar um FS-netið og nýja samninga og einblöðungnum yrði dreift til sveitarfélaganna á hverju svæði.

Samþykkt var á fundinum að Jóhann Ingólfsson tæki sæti Péturs Inga Björnssonar í stjórn FS-netsins fyrir hönd símenntunarmiðstöðvanna.

Bilanþjónusta er á vegum Vodafone.

❖ **Erlent /norrænt samstarf** – Óli Halldórsson-

Innan norrænu ráðherranefndarinnar er stýrihópur um fullorðinsfræðslu, en NVL (norrænt tengslanet um fullorðinsfræðslu) er þar undir og innan NVL eru 10 fulltrúar.

Undir NVL eru 15-20 hópar starfandi í hinum ýmsu verkefnum. Anna Vilborg Einarsdóttir hjá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins er tengiliður í NVL og hún aðstoðar ef upp koma óskir um ákveðin verkefni innan NVL.

Óli minnti einnig fólk á að kynna sér nýja NordPlus áætlun.

❖ **Aðstöðugjöld, samningar við HA**

Ákveðið var á síðasta vorkundi að stjórn fundaði með aðilum HA varðandi aðstöðugjöld og jafnframt að skólinn greiddi prófgjöld. Þetta er verið að ræða innan HA og eru menn jákvæðir að skólinn taki að sé að rukka aðstöðugjald af nemenda en ekki símenntunarmiðstöðvarnar og símenntunarmiðstöðvarnar rukku síðan HA.

Á fundinum kom fram fyrirspurn um hvort lagaleg stoð væri fyrir því að innheimta próftökugjald.

Samþykkt var að halda viðræðum áfram við HA um það hvernig þessum málum verði háttað.

❖ **Ummæli um íslenskukennslu og Alþjóðahús**

Skiptar skoðanir voru um þá ályktun sem fór frá stjórn Kvasis varðandi ummæli Ingibjargar Hafstað um íslensku fyrir útlendinga.

❖ **Fundur með fjárlaganefnd**

Rætt var hvað fulltrúar Kvasis ættu að leggja áherslu á á fundi fjárlaganefndar. Samþykkt var að leggja áherslu á að fá hærra framlag til símenntunarmiðstöðvanna í umsýslu vegna háskólanáms sem og að brýnt sé að hækka grunngjaldið til stöðvanna til að þær geti veitt alla þá þjónustu sem þeim er ætlað.

❖ **Haustfundur, árshátíð**

Árshátíð verður haldin í Borgarnesi 17. nóvember nk.

Fólk var sammála um að breyta fyrirkomulaginu í framtíðinni og var málinu vísað til stjórnar Kvasis.

❖ **Innlegg um sérstök áhugaverð verkefni. - Fræðslu- og símenntunarmiðstöðvar**

Rætt var hvort símenntunarmiðstöðvarnar ættu að kynna sérstaklega hvernig íslenskukennslu fyrir útlendinga er háttað á hverju svæði fyrir sig.

Samtök fræðslu- og sementunarmíðstöðva á landsbyggðinni.

❖ **Önnur mál**

Uppgjör vegna Markvissferðarinnar til Kaupmannahafnar var rætt. Kvasir greiddi námskeiðsgjaldið en eftirstöðvar af styrknum verður deildt jafnt á þátttakendur.

Fundi slitið kl. 14.30.

Valgerður Guðjónsdóttir og Inga Dóra Halldórsdóttir